

תאריך: 25.3.10

בתשובה נא לציין: 37230

לכבוד
אלוף אבי מזרחי
אלוף פיקוד המרכז

בפקס

שלום רב,

הנדון: צו בדבר מניעת הסתננות (תיקון מס' 2) וצו בדבר הוראות ביטחון (תיקון מס' 112)

1. הריני פונה אליך בנוגע לצווים שבנדון, אשר נחתמו ביום 13.10.09 ואמורים להיכנס לתוקפם ביום 13.4.10. צווים אלה משנים באופן מהותי את הדין בנוגע לכל אדם המצוי כיום בשטחי הגדה, ולצערנו לא קדם לחתימתם דיון ציבורי המאפשר לגורמים מחוץ לצבא, בהם ארגונים לזכויות אדם דוגמת המוקד להגנת הפרט, להביא את הערותיהם בפניכם. במהלך התקופה שחלפה מאז חתימת הצווים למדנו את הוראותיהם וכעת אנו מבקשים להביא בפניך את הערותינו, עוד בטרם ייכנסו לתוקפם.
2. כבר בראשי הדברים נבקש, כי נוכח חשיבות הסוגיה והשינוי הדרמטי שצווים אלו מחוללים ביחס לזכויות האדם של מספר עצום של אנשים, **תעוכב כניסתם לתוקף**. עיכוב זה נדרש על מנת שניתן יהיה ללמוד את הערותינו ולשקול בצורה רצינית תיקונים בצווים באופן שיפחית מפגיעתם הקשה.
3. על מנת להבהיר את קיצוניותם של הצווים נאמר כבר כעת, כי על פי לשונם, תהפוך כל נפש אדם המצויה בגדה לעבריינית וצפויה לעונש של שלוש עד שבע שנות מאסר; כמו כן, על פי הצווים, ניתן יהיה לרוקן את הגדה המערבית מכל יושביה בהליך מזורז בן שלושה ימים, שעל פניו אינו מחייב כל ביקורת שיפוטית. נוכח התנהלות גורמי הצבא, והעמדות שהציגו בפני בית המשפט, מתעורר חשש כבד שמא תסריט זה יהיה למציאות, על אף שהוא נעדר כל בסיס חוקי.
4. מעבר לאבסורד הקיצוני שבמצב זה, נוסיף כי הוראות הצווים קובעות הסדרים מחמירים ביחס להוראות דומות החלות בישראל, וזאת ללא כל הצדקה. אנשים אשר עד היום היו

תושבים שומרי חוק, ימצאו עצמם באחת מואשמים בעבירות הנושאות בצידי עונש גבוה, תוך שניטלות מהם זכויות דיוניות הקיימות לכל אדם בישראל.

5. בטרם נפרט את הערותינו, נבהיר, כי הן מתייחסות לצו בדבר מניעת הסתננות (תיקון מס' 2) (להלן: **צו בדבר מניעת הסתננות**) ולצו בדבר הוראות ביטחון (תיקון מס' 112) (להלן: **צו בדבר הוראות ביטחון**), וזאת שעה שנכון להיום טענתם לקיומה של סמכות להרחיק אדם מהגדה המערבית מכוח צו בדבר שטחים סגורים (אזור הגדה המערבית) (מס' 34), תשכ"ז-1967. על פניו, נראה כי עמדתכם בעינה עומדת, ולא ברור האם הוראות הצווים האמורים הן ההסדר הממצה בנושא.

א. הגדרת "מסתנן"

הרחבה דרמטית של הגדרת "מסתנן"

6. על פי ההגדרה בסעיף 1 לצו בדבר מניעת הסתננות, מסתנן הוא, בין היתר, "מי ששוהה באזור ושאינו בידו היתר כדין". משכך, **כל אדם** המצוי כיום בגדה המערבית – בין שהוא נולד בגדה ובין שנכנס אליה; בין שהוא בעל מעמד בשטחי הרשות הפלסטינית ובין שלא – נדרש כעת להחזיק בידו היתר.

7. הגיונם של דברים הוא כי "מסתנן" הוא קודם כל מי שנכנס לשטח, ועשה זאת שלא כדין. היגיון זה מצא את ביטויו הברור בחוק הישראלי הקיים (חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954) ואף נשמר בתיקון לחוק זה (הצעת חוק למניעת הסתננות, התשס"ח-2008). מדובר בשינוי מהותי של הגדרת "מסתנן", מהגדרה הדורשת מעשה אקטיבי בניגוד לדין, להגדרה הדורשת מצב קיומי ובכפוף לחסדי המפקד הצבאי.

8. זאת ועוד: נכון להיום, הן בישראל והן בגדה, הנחת המוצא היא כי ראוי להגדיר אדם כ"מסתנן" רק אם הגיע ממדינת אויב. משום כך מוחמר עונשו ביחס לעונשו של שוהה שלא כדין, שהגיע למשל ממדינה ידידותית. עם זאת, הצו בדבר מניעת הסתננות משנה מהותית את השימוש במונח "מסתנן" כך שהוא מוחל על כל אדם, מבלי שברור מה הצידוק לכך. אזכיר, כי ההצעה לתיקון החוק בישראל ברוח זו, זכתה לביקורת נוקבת בין היתר בשל כך, וטרם התקבלה והפכה לחקיקה ראשית.

9. נבקש לחדד את הקיצוניות שבתחולתו הרחבה של לשון הצו: הצו חל על פלסטינים שנולדו בגדה וחיו בה כל חייהם; הוא חל על זרים ופלסטינים שעברו להתגורר בגדה מהרצועה, כדין; הוא אף חל על ישראלים הנמצאים בגדה (ולמרבית האבסורד, אף על חיילי המפקד הצבאי).

היתרים

10. כאמור מלשון ההגדרה, כעת כל אדם המצוי בגדה שאין בידו היתר הוא עבריין. מנוסח ההגדרה עולה כי מדובר בהיתר **בכתב**, ומסעיף 5(ב) לצו עולה כי מדובר בהיתר **שניתן על ידי**

המפקד הצבאי או מי מטעמו, בהתאם לתחיקת הביטחון, או **רשויות ישראל** לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952. למעשה מדובר בהגדרה כה רחבה, עד שעל פי לשונה היא חלה, לכאורה, על כל אדם המצוי כיום בשטחי הגדה המערבית, בלא כל תלות במעמדו, זהותו, או נתינותו. נבקש לחלק את התייחסותנו לשתי קבוצות עיקריות:

א. זרים – בגדה חיים כיום אנשים רבים שאין להם מעמד בשטחים הכבושים. מדובר במי שנכנסו לשטחים לפני למעלה מעשור (ולעיתים הרבה מעבר לכך), וחיו בהם במשך תקופה באמצעות רישיונות ביקור שהונפקו להם מטעם הרשות הפלסטינית, בהתאם להסכם הביניים. רבים מהם אף הגישו בקשות לאיחוד משפחות. אולם, מאז שנת 2000 ועד סוף שנת 2007 החילה ישראל מדיניות "הקפאה", של סירוב מוחלט וגורף לקבל לטיפול מן הרשות הפלסטינית בקשות לחידוש רישיונות ביקור או למתן מעמד קבע בשטחים. מעולם לא נטען כי מאחורי מדיניות זו עמדו שיקולי ביטחון פרטניים. ההיפך הוא הנכון: נטען בגלוי בבית המשפט כי השיקולים הם פוליטיים-מדיניים מובהקים. שיקולים כאלה, כידוע, מצויים מחוץ לסמכות ושיקול דעתו של המפקד הצבאי, דבר המעיד על אי חוקיותה הבולט של מדיניות זו. מדיניות "הקפאה" זו הפכה באחת עשרות אלפי זרים, שהתגוררו בשטחים באמצעות רישיונות ביקור או בתהליך של איחוד משפחות, ל"שוהים בלתי חוקיים" בבתיהם. בסוף שנת 2007, בעקבות עתירת המוקד להגנת הפרט (בג"ץ 3170/07 דויקאת), הסכימה ישראל לטפל בכחמישים אלף בקשות לאיחוד משפחות כ"מחווה" פוליטית לראש הרשות הפלסטינית. ככל הידוע לנו, הועברו ואושרו בסופו של דבר כשלושים אלף בקשות. עם זאת, עדיין נותרו "ספיחים" למדיניות ההקפאה הפסולה – בין אם מדובר במי שעתה, לאחר שנים רבות בהן התגורר בשטחים, הוחלט לסרב לבקשתו לאיחוד משפחות, ובין אם מדובר במי שלא הגיש עתה בקשה חדשה, אם בשל חוסר מודעות ואם מכל סיבה אחרת.

ב. לשונו הרחבה של הצו מאפשרת להחילו, לכאורה, אפילו על תושבי השטחים הכבושים, גם אם הם בעלי מעמד כדין. על אף שהדבר נשמע כאבסורד גמור, הרי שהתנהלות הצבא בעבר, ובמיוחד בכמה מקרים מן השנה האחרונה, מעוררת את החשש הכבד כי ההגדרה הרחבה כל כך של "מסתנן" אכן נועדה לאפשר להחיל את הצו ביתר קלות אף על **פלסטינים תושבי השטחים בעלי תעודות זהות של הרשות הפלסטינית ומעמד כדין**, ובמיוחד, על מי שכתובתו רשומה ברצועת עזה.

כידוע, במהלך השנים האחרונות – וביתר שאת בתקופה האחרונה – פועל הצבא להעברה בכפייה של פלסטינים המתגוררים בגדה לרצועת עזה, תוך הסתמכות על כך שכתובתם רשומה ברצועת עזה. חלקם נולדו בגדה המערבית, ואחרים עברו לגדה כדין מרצועת עזה. כידוע, אף לא אחד מהם נדרש בהיתר כתוב מהמפקד הצבאי, שכן, כידוע, במשך שנים על גבי שנים היתרים כאלה לא היו קיימים כלל וכלל.

למעשה, על אף שמאז 1967 ועד היום לא נקבעה דרישה בחקיקה הצבאית להחזיק בהיתר כתוב, והיתרים כאלה לא היו קיימים כלל, הרי כעת צפויים אותם אנשים

לסנקציה חריפה על אף שפעלו כדין. הדרישה להיתרים מהווה "איפוס" המצב הקיים עבור אנשים שמעולם לא נדרשו בהסכמה כלשהי כדי להתגורר בעירם, או שקיבלו את הסכמת המפקד הצבאי לפני שנים רבות.

אציין, כי כפי שבוודאי ידוע לכם, בשנה האחרונה הוגשו כמה עתירות לבג"ץ, בהן נדונו צווי גירוש שהוצאו כנגד תושבי שטחים אשר עברו כדין לגדה מרצועת עזה ושהו בה כדין. אדגיש, כי בכל אותן עתירות נמתחה בקורת על עמדת הצבא ובאחת מהן אף ניתן צו על תנאי (בג"ץ 8729/09 סואלי; בג"ץ 2786/09 סאלם); **בית המשפט הבהיר כי לא ניתן לבוא כיום בטענות למי שנולדו בגדה או עברו אליה כדין, ושמעולם לא נדרשו להחזיק בהיתר כתוב כלשהו בידם, על מנת להמשיך ולחיות בה**. קשה להימנע מן החשש כי הצווים האמורים חוטאים באותה גישה שספגה ביקורת מבית המשפט העליון, בכך שהם מתעלמים לחלוטין מהדין ששרר בשטחים במשך 43 שנים ומהתנהלות רשויות הצבא בכל אותה התקופה.

כאמור, מדובר באבסורד גמור, שכן לפי ההגדרה המופיעה בצו, ניתן לרוקן את הגדה לחלוטין מכל יושביה, בהיותם "מסתננים".

11. בשולי הדברים אוסיף, כי על פי היתר כניסה כללי (מס' 5) (תושבים ישראליים ותושבי חוץ) (יהודה והשומרון), תש"ל-1970, כל ישראלי המעוניין להעתיק את מקום מגוריו לגדה נדרש בתעודת היתר אישית (סעיף 6)2 (לצו). ככל הידוע לנו, אף מתנחל המתגורר בגדה לא קיבל מעולם תעודת היתר כאמור, כך שמשמעות הדבר היא כי למעלה ממאה אלף מתנחלים יהפכו גם הם ל"מסתננים" ביום 13.4.10.

ב. עבירה פלילית

12. כידוע, הגדרת אדם כמסתנן מטילה עליו אחריות פלילית. לא זו בלבד שכל אותם אנשים המתגוררים בגדה יכולים, על פי הצו, להיות מסולקים ממנה (תוך חילוט רכושם לשם מימון הוצאות ההרחקה, בהתאם לסעיף 6 לצו), אלא שכעת הם גם מוצאים עצמם מוכרזים באחת כעבריינים, מכוח סעיף 2 לצו. זאת למרות שלא חטאו בדבר, ונהגו כחוק מאז ומעולם.

13. בנוסף, קובע הצו עונשים מחמירים יתר על המידה. ראשית, לגבי מי שנכנס לגדה שלא כדין, קובע הצו עונש מאסר מקסימאלי של שבע שנים, וזאת למרות שההסדר המקביל לו בחקיקה הישראלית, לרבות בהצעת החוק לתיקונה, קובע עונש מאסר מקסימאלי של חמש שנות מאסר. עונש של שבע שנים שמור רק למי שהגיע ממדינות מסוימות המנויות בתוספות, והן מדינות אויב. אין כל היגיון בכך שאזרח ונצואלי שנכנס שלא כדין לגדה, יקבל עונש חמור מאזרח ונצואלי שנכנס שלא כדין לישראל.

14. שנית, לגבי מי שנכנס כדין לגדה, קובע הצו עונש מאסר מקסימאלי של שלוש שנים. נראה כי המקבילה לעבירה זו בדין הישראלי היא עבירה של שהייה שלא כדין בישראל; אלא שהעונש המקסימאלי הקבוע לאותה עבירה בסעיף 12 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952, הוא שנת

מאסר אחת בלבד. מדובר בהסדר מחמיר לאין שיעור – שילוש העונש המקסימאלי – ביחס להסדר הקבוע בחוק הישראלי.

15. כמו כן, נראה כי חלופה זו היא תיאורטית. ראשית, חלופה זו רלבנטית רק לגבי מי שאכן נכנס לגדה, ולא למי שחי בה כל חייו (וכאמור, גם הוא נדרש כעת בהיתר). שנית, לגבי אותם אנשים שנכנסו לגדה מהרצועה, למשל, הרי שלאותם אנשים מעולם לא ניתן מסמך המעיד על כניסתם כדין. מכיוון שהנטל להוכיח שכניסתם נעשתה כדין הוא עליהם, אין כמעט אפשרות מעשית להוכיח זאת. גם במקרים אחרים מדובר בדרישה בלתי נתפסת: היעלה על הדעת כי אדם שנכנס לשטחים, בהיתר מירדן, לפני 20 שנים, יאלץ עתה לפתע לנסות ולאחר את ההיתר שקיבל אז? הרי מובן כי מדובר בנטל בלתי אפשרי כמעט.

ג. גירוש מהיר בהיעדר ביקורת שיפוטית

16. בעוד שבדין הישראלי – הן הקיים והן המוצע – ניתן לתקוף את צו הגירוש בבתי המשפט, סעיף 87 לצו בדבר הוראות ביטחון קובע כי הביקורת השיפוטית על הצו תיעשה בפני הוועדה לבחינת צווי גירוש (להלן: **הוועדה**). אף מתגובות המדינה שהוגשו לאחרונה בעתירות התלויות בבג"ץ, נטען כי מדובר בסעד חלופי.

17. דא עקא, שהצו לא מסדיר כל אפשרות לפנות לוועדה (למעט בבקשה לעיון חוזר בהחלטה שכבר ניתנה). יוצא, שעל המיועד להרחקה להמתין עד שיובא בפני הוועדה, שם יוכל לשטוח את טענותיו. אלא שמשילוב הוראות הצו בדבר מניעת הסתננות והצו בדבר הוראות ביטחון, עולה כי אפשר שמיועדים להרחקה כלל לא יובאו בפני הוועדה: לפי סעיף 3(ג) לצו בדבר מניעת הסתננות, רשאי המפקד הצבאי להרחיק אדם מהגדה בחלוף 72 שעות (ובמקרים מסוימים אף תוך זמן קצר יותר, כאמור בסעיף 3(ד) לצו); וזאת בעוד שלפי סעיף 87 לצו בדבר הוראות ביטחון ניתן להביא אדם בפני הוועדה עד 8 ימים מיום הוצאת צו הגירוש.

בהיעדר יכולת לפנות באופן יזום לוועדה, יוצא כי אדם תלוי בחסדי המפקד הצבאי, שלא ירחיקו בטרם יובא בפני הוועדה. הייתכן כי יגורש אדם מביתו מבלי שתיערך כך ביקורת שיפוטית על המעצר? לעניין זה נבקש להזכיר את דברי בית המשפט העליון בסוגיה זו:

מבקשים אנו לחזור ולהדגיש את שאמרנו גם לבאי כוח הצדדים בדיון בפנינו: ראוי למדינה כי תקדים ותפעל ליצירת מנגנון של ביקורת שיפוטית "פנימית" - בצד ביקורתו של בית משפט זה - על החזקתם של מורחקים מכוח תחיקת הביטחון באזור... ככל הליך של שלילת חירות, אף החזקת מורחקים כאלה ראוי שתבוצע לפי כללים בהירים ומוגדרים, ושתהא נתונה לביקורת שיפוטית עיתית.

(בג"צ 2737/04 כפארנה נ' מפקד אזור חבל עזה, תק-על 2004(4), 2040).

וכך התחייבה המדינה בפני בית המשפט העליון בשנת 2005:

... קביעתם של הסדרים של ביקורת שיפוטית היא ראויה ומתחייבת על פי עקרונות המשפט הבינלאומי המינהגי... ואמנם, כפי שמסר המשיב, המדינה פועלת ליצירתו בהקדם של מנגנון ביקורת שיפוטית פנימית - לצד ביקורת בית משפט זה - על החזקתם במשמורת של מיועדים לגירוש. יצירת מנגנון זה, מן הראוי שתושלם בתוך זמן סביר.

(בג"צ 7607/05 עבדאללה (חוסין) נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תק-על 2005(4), 2859, עמ' 2862).

18. נוסף, כי התקופות האמורות פוגעות בזכויות המיועדים להרחקה, גם ללא קשר לשאלת הביקורת השיפוטית. האפשרות להרחיק אדם לאחר 3 ימים (ולעיתים אף פחות מכך) בוודאי אינה מאפשרת למיועד להרחקה זמן מינימאלי מספק לעריכת שימוע הולם ולעיתים אף להשיג על תוצאותיו, בוודאי אם יצטרך להמציא ראיות על מנת להשיג על ההחלטה. מנגד, תקופה של שמונה ימים, במהלכם יכול אדם לשהות במשמורת בטרם יובא בפני שופט, היא בוודאי אינה מידתית (ור' בג"ץ 6055/95 צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג(5) 241 (1999)), ולא ברור מדוע יש להכפילה ביחס לתקופה הקבועה בחוק הישראלי, הקובע תקופה של 96 שעות.

19. כמו כן, על אף שסעיף 3(א1) לצו בדבר מניעת הסתננות קובע חובת קיום שימוע, הרי ששימוע אפקטיבי דורש כי למיועד להרחקה תינתן גם זכות להיות מיוצג ולהיוועץ בבא כוחו; וכן זכות לערער על ההחלטה. זכויות אלו אינן מעוגנות במפורש בצו.

ד. החזקה במשמורת ושחרור בערבות

20. על פי הצווים ניתן להחזיק אדם במשמורת עד לביצוע צו הגירוש. בשונה מהחוק הישראלי, המכיר בשהות של אדם במשמורת מעל 60 ימים כעילה לשחרור ממשמורת, אין הצווים כוללים עילה כזו. במצב זה המפקד הצבאי והוועדה כלל אינם מוסמכים להורות על שחרורו של אדם ממשמורת בשל חלוף הזמן.

21. בנוסף, שיקול דעתם של המפקד הצבאי והוועדה לשחרר אדם ממשמורת, נשלל מהם אם הם סבורים ש"הרחקתו מהאזור מתעכבת בשל היעדר שיתוף פעולה מלא מצדו או אם יש בשחרורו כדי לסכן את האזור או את שלום הציבור או בריאותו" (סעיף 6(ב) לצו בדבר מניעת הסתננות; סעיף 87(ג) לצו בדבר הוראות ביטחון וכן סעיף 87(ד)(2)). הוראות אלו מעוררות מספר בעיות.

22. ראשית, צו בדבר מניעת הסתננות לא כולל הגדרה ל"שיתוף פעולה". בהנחה שאין חפיפה בין ההגדרה שבסעיף 6(ב) לזו שבסעיף 87(ג) לצו בדבר הוראות ביטחון, הרי שמדובר בהגדרה עמומה ורחבה, המטילה נטל לא ברור על המיועד להרחקה כתנאי לשחרורו ממשמורת.

23. שנית, הגדרת "שיתוף הפעולה" בצו בדבר הוראות ביטחון קובעת, כי סירובו של אדם להיות מגורש "למדינה אחרת אם לא מתאפשרת חזרתו למדינה ממנה הגיע לאזור" היא

שערורייתית. לא ייתכן כי אדם יאלץ לחזור על פתחן של למעלה ממאה מדינות, שלו אין עניין בהן ולהן אין עניין בו, כתנאי לשחרורו ממשמורת. לעניין זה אזכיר כי אך לאחרונה מתח בג"ץ ביקורת על דרישה דומה שהוצבה בפני עצור, והורה לבטלה (בג"ץ 1268/10 **עומר מחמוד נ' המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית**).

24. שלישית, מדובר בשלילה מוחלטת של שיקול דעתה של הוועדה. שופט צבאי היושב כשופט לעניינים פליליים או מעצרים מינהליים, רשאי לשחרר אדם לביתו, אולם אותו שופט לא יוכל לשחרר את אותו אדם בדיוק, אם הוא דן בעניינו בכובעו כשופט בוועדה. מדובר בהוראה לא סבירה, שאין לה כל הצדקה.

יצוין, כי רק לאחרונה שוחרר אדם שהוחזק במשמרות לביתו בנסיבות אלה ממש (בג"ץ 2786/09 סאלם), וזאת על פי החלטת בית המשפט הצבאי. על פי לשון הצוויים, לא ניתן יהיה עוד לשחרר אדם שנמצא כי אין כל הצדקה להחזיקו במשמורת, מכיוון שהדבר יאסר הן על המפקד הצבאי והן על הוועדה.

25. עוד אוסיף, כי לפי סעיף 87טו לצו בדבר הוראות ביטחון, עניינו של מוחזק במשמורת יובא לעיון תקופתי תוך 60 ימים ממועד מתן ההחלטה הקודמת. מדובר בהכפלת התקופה הקבועה בחוק הישראלי, המחייבת עיון תקופתי לאחר 30 ימים. גם הפעם, לא ברור מדוע נדרשת החמרה ביחס לזכויותיו של מוחזק במשמורת, לעומת המצב הקיים בישראל.

ה. היעדר הוראות מהותיות בנוגע לעבודת הוועדה

26. בנוסף להערותינו בנוגע להסדרים הקבועים בצו בדבר הוראות ביטחון, אוסיף כי הצו חסר הוראות מהותיות.

27. שנית, לא ברור מה דינו של מי שהוועדה הורתה על שחרורו. בחוק הישראלי, אם הורתה הוועדה על שחרורו של אדם ממשמורת, אותו אדם יקבל אשרה זמנית משר הפנים. הסדר זה גם הגיוני, מאחר שברי כי אותו אדם זכאי להסתובב חופשי בשטח. בצו בדבר הוראות ביטחון לא קיים הסדר דומה לגבי מי ששוחרר בהחלטת הוועדה, או אף המפקד הצבאי.

28. שלישית, קיימים מצבים בהם לא ניתן לגרש אדם למדינה ממנה נטען שהגיע, וזאת למרות שיתוף פעולה מלא מצדו. לא ברור האם במצב זה רשאית הוועדה להורות על ביטול צו הגירוש; בהנחה שהיא אינה מוסמכת לעשות כן, לא ברור מה יהיה דינו של אדם ששוחרר ממשמורת בהתאם לסעיף 87(ד)(1) לצו בדבר הוראות ביטחון אך צו הגירוש נותר על כנו.

29. לבסוף אעיר, כי נוכח נוסחו של סעיף 87(ב) לצו בדבר הוראות ביטחון, המאפשר לוועדה ואף מחייבה במקרים מסוימים לקבל את עמדת המפקד הצבאי, לא ברורה מידת העצמאות ואי התלות של הוועדה, שהם הכרחיים לעשיית צדק בכל מקרה ומקרה.

30. בטרם סיום אבקש להזכיר את הוראת בית המשפט הגבוה לצדק, בנוגע לקביעת מנגנון לביקורת שיפוטית ביחס לצו בדבר מניעת הסתננות:

"אנו חוזרים על המשאלה כי קביעתו של מנגנון הביקורת השיפוטית תושלם במהרה. בנסיבות המורכבות שבהן פועלת מדינת ישראל בהקשר לשטחי איו"ש ועזה, יש חשיבות רבה כי ההסדרים הדיוניים יהיו הטובים ביותר שבגדר האפשר, ואף אם אין חובה באמנת ג'נבה הרביעית לביקורת שיפוטית... הנה רוחו של המשפט הבינלאומי, ויתרה מזו, עקרונותיו ורוחו של המשפט הישראלי, מצדיקים זאת."

(בג"ץ 4887/09 עודה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תק-על 2006(3), 711, 709 (2006)).

סיכום

31. נוכח האמור לעיל, אנו סבורים כי הוראות הצווים האמורים פוגעות בצורה קשה בזכויותיהם המהותיות והדיוניות של מספר עצום של בני אדם, תוך הפרה בוטה של הדין הישראלי והבינלאומי כאחד. אנו סבורים כי ראוי לבחון מחדש את ההסדרים הקבועים בהם, וזאת טרם נכנסו לתוקפם. לפיכך אבקש לעכב את כניסת הצווים לתוקפם, ולבחון את הוראותיהם בהתאם להערותינו.

בכבוד רב,

דליה קרשטיין
מנכ"לית

העתק:

היועץ המשפטי לממשלה, מר יהודה ויינשטיין
סגן שר הביטחון, מר מתן וילנאי
מתאם פעולות הממשלה בשטחים, אלוף איתן דנגוט
הפרקליט הצבאי הראשי, אלוף אביחי מנדלבליט
ראש המינהל האזרחי, תא"ל יואב מרדכי
יועמ"ש גדמ"ע, אלי"מ אלי בר-און
ראש מחלקת הדין הבינלאומי בפרקליטות הצבאית, אלי"מ לירון ליבמן
נשיא בית המשפט הצבאי לערעורים, אלי"מ אהרון משניות
המשנה לנשיא בית המשפט הצבאי לערעורים, סא"ל נתנאל בנישו